

**„Дете није дете,
играчка за стрине и тете.
Дете је дете,
Да га волите и разумете.”
Љубивоје Ршумовић**

Декларација о правима детета и Конвенција о правима детета су први међународни документи у области људских права који се посебно баве децом. Циљ Дечје недеље је промовисање идеала и циљева Конвенције за добробит деце целог света и подсећање свих људи о правима које свако дете поседује. У складу са тим држава је дужна да свакој особи испод осамнаест година обезбеди права која су тим документом утврђена.

Свако дете има право на живот са родитељима, образовање, игру, слободу, здравље. На жалост, у Србији степен сиромаштва деце је знатно велики, и спадају у једну од најугроженијих категорија. Свако десето дете сусреће се са дискриминацијом на националној основи, насиљем и занемаривањем њихових свакодневних проблема. Родитељи често затварају очи пред проблемима, па њихова деца постају жртве или починиоци насиља Брига о деци је један од тешких и веома одговорних послова.

Иако је давне 1989. године потписана Конвенција о правима детета, поред значајних међународних докумената, деца су и даље жртве разних облика насиља, оружних сукоба у школским установама и ван њих, трговине белим робљем, експлоатације у разним облицима (сексуалним искориштавањем, проституцијом, проксијачењем и сл).

Четири основна, темељна права Конвенције без којих се ни друга права не могу остварити су право на живот, опстанак и развој, на недискриминацију, поштовање најбољег интереса детета и право на уважавање мишљења детета.

Држава је дужна да сваком детету, у највећој могућој мери, обезбеди основне услове за живот. Свој деци припадају једнака права без обзира на пол, расу, боју, језик, вероисповест, политичко и друго уверење, национално, етничко или социјално порекло, имовинско стање или други статус детета или његовог родитеља. У свим поступцима који се тичу детета његов интерес мора да буде на првом месту.

Одрастајући у конфликтима и тешкој животној ситуацији, деца губе безбрижно детињство, а на тај начин бива убијена њихова машта и могућност доприношења напретку културе и друштва.

Преамбула Конвенције о правима детета подсећа на основне принципе УН-а и посебне одредбе о људским правима. Преамбула потврђује да је деци због осетљивости потребна посебна заштита и брига, те за примарну улогу заштите истиче улогу породице као основне јединице друштва у природној средини. Конвенција такође налаже да свако дете мора да живи и расте у породичној атмосфери, средини пуној љубави и разумевајња. Дете треба да буде у потпуности спремно за самостални живот у друштву и да буде васпитано у духу идеала прокламованих у Повељи Уједињених нација, у духу мира, достојанства, слободе, толеранције и солидарности.

Литерарно-новинарска секција